



**Prof. dr. ENES LJEVAKOVIĆ**

**Ime i prezime**

Enes Ljevaković

**E-mail adresa i kontakt telefon**

[enes.ljevakovic@fin.ba](mailto:enes.ljevakovic@fin.ba)

tel: +387 33 232 - 982

fax: +387 33 232 – 981

**Mjesto i godina rođenja**

Rođen je 1959. u Trepču, Općina Tešanj.

**Obrazovanje**

Završio je osnovnu školu u Tešnju.

Potom upisuje Gazi Husrevbegovu medresu u Sarajevu koju završava 1979. god.

Diplomirao je na Fakultetu šerijatskog prava Islamskog univerziteta Muhammed b. Su'ud u Rijadu 1987.

Odbranio je magistarski rad na Katedri za fikh i usuli fikh Fakulteta šerijatskog prava pod naslovom: *Dirasetu mesail el-ihtilaf bejne Ebi Hanife ve Ibn Ebi Lejla fi el-ibadat ve ahkam el-usra* 1993.

Odbranio je **magistarski rad** na Odsjeku za fikh i usuli fikh Fakulteta šerijatskog prava u Rijadu.

Odbranio je **doktorsku disertaciju** na Fakultetu islamskih nauka u Sarajevu pod naslovom: *Analogija (qijas) u teorijskopравnim djelima Mustafe Ejubovića – Šejh Juje*, u maju 2002. godine.

**Sadašnja pozicija na FIN-a**

vanredni profesor na Katedri Fikha

**Predmeti na kojima ste angažirani**

Historija šerijatskog prava, Usul-i fikh, Šerijatsko građansko i krivično pravo, Šerijatska pravna načela i Savremene fikhske teme.

**Učešće na znanstvenim skupovima**

1. Međunarodni interreligijski simpozij o ljudskim pravima održan na Pravnom fakultetu u Sarajevu 2000. godine sa temom: *Ljudska prava u islamu*.

2. Okrugli sto na temu "*Fenomen terora u savremenom svijetu i odnos islama prema terorizmu*" u organizaciji Centra za interdisciplinarnu postdiplomske studije Univerziteta u Sarajevu, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, i časopisa "Ljudska prava", održan na Pravnom fakultetu 10. maja 2003. g. Tema predavanja se odnosila na problem identifikacije savremenog krivičnog djela terorizma u klasičnoj islamskoj pravnoj nauci sa posebnim

osvrtnom na pojmove hirabe, irhaba i džihada (*Da li se savremeno krivično djelo terorizma može identifikovati u klasičnoj islamskoj pravnoj nauci: hiraba, irhab i džihad?*)

3. Međunarodna konferencija o terorizmu pod nazivom: Stav islama prema terorizmu, održan u Rijadu, Saudijska Arabija, u periodu od 20 – 22. aprila, 2004. godine sa usmenim obraćanjem učesnicima Konferencije.

4. Međunarodni simpozij na temu “Muslimani i evropski kulturni identitet” održan u Zagrebu dana 12. 05. – 14. 05. 2005. sa predavanjem pod naslovom: “Vjersko-pravne dileme muslimana u Evropi”.

5. Međunarodni naučni skup “Bioetičke perspektive u današnjoj medicini” sa predavanjem na temu “Etičko-pravne dileme islamskih pravnika u vezi medicinskih zahvata na umrlim osobama”. Skup je održan na Fakultetu islamskih nauka u organizaciji Fakulteta i BIME u periodu 21- 22. april 2006.

6. Međunarodna konferencija “Kultura otpora” održana u Teheranu - IR Iran, u periodu 4-11. april 2007.

7. Međunarodni simpozij na temu: “Doprinos Islamskog centra u Zagrebu uključivanju u savremene evropske tokove” u periodu 10-12. maja 2007. u Zagrebu sa temom “Muslimanske manjine u Evropi i manjinski fikh”.

8. Okrugli stol pod naslovom: Brak i bračna zajednica iz perspektive vjerskih zajednica i civilnog zakonodavstva u BiH; tradicija, multikulturalni pristup, mješoviti brakovi, u organizaciji Caritasa Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine, i njemačke organizacije Renovabis 17.10.2007. u okviru projekta Obiteljska savjetovališta u Bosni i Hercegovini. Tema predavanja: “Bračna zajednica - priprema, sklapanje, tradicija s islamskog aspekta”.

9. Naučni skup pod nazivom: “Islamska tradicija Bošnjaka: izvori, razvoj i institucije, perspektive”, u organizaciji Rijasetu IZ, Sarajevo, 14-16. novembar, 2007. Tema predavanja: “Teološko-pravna misao Ebu Hanife”.

10. Seminar na temu: “Islamske zajednice u regionu: normativni aspekt” u organizaciji Udruženja ilmije BiH, Sarajevo, 17. januara 2008. Tema rada: “Organizacija Islamske zajednice u R Hrvatskoj”.

11. Seminar o zekatu u organizaciji Referata za zekjat Rijasetu IZ, Sarajevo, 4-5. februar 2008. Tema rada: “Karakteristične fetve savremenih fakiha značajne za razumijevanje zekata”.

12. Simpozij na temu: “Povijest, pravo i perspektiva vakufa” u organizaciji Vakufske direkcije, Sarajevo, 19. 03. 2008. Tema rada: “Institucija vakufa u šerijatskom pravu”

13. Simpozij o hadžu u organizaciji Ureda za hadž Rijasetu IZ, održan u Sarajevu 22. rebiu-l-uhaira 1429./28. aprila 2008. Tema izlaganja: “Olakšice u obavljanju hadžskih obreda”

14. Međunarodni simpozij na temu: Naslijeđe Ebu Hanife i njegova uloga u dijalogu civilizacija, R. Tadžikistan 04.-06.2009. u organizaciji Akademije nauka i umjestnosti R. Tadžikistan. Tema rada: “Opće karakteristike pravnog učenja Ebu Hanife”.

### **Kretanje u karijeri**

- Izabran je u zvanje **vanrednog profesora** na Katedri za fikh u maju 2007. godine.

- Obavljao funkciju **prodekana za finansije** na Fakultetu islamskih nauka u Sarajevu u periodu 2003. - 2007. godina.

- Imenovan je za člana **Ustavnog suda Islamske zajednice** u Bosni i Hercegovini u aprilu 2004.

- Izabran je za **šefa Katedre za fikh** na Fakultetu islamskog prava u junu 2004.

- Imenovan je za **fetva-emina** Vijeća za fetve Rijasetu Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini u februaru 2005. g.

- Član Kolegija za postdiplomski studij na Fakultetu islamskih nauka.

- Voditelj je kursa Šerijat u savremenim društvima na postdiplomskom studiju Fakulteta islamskih nauka u Sarajevu.

### **Članstvo u profesionalnim organizacijama, asocijacijama**

Učestvovao je u radu Utemeljiteljske skupštine Vijeća za prezentaciju islama na internetu „Islam on line“ održane u Kataru 1999.

### **Članci i knjige**

#### **Objavljene knjige i radovi iz oblasti šerijatskog prava**

1. *Analogija (qijas) u teorijskopравnim djelima Mustafe Ejubovića – Šejh Juje*, prerađena doktorska disertacija, FIN, Sarajevo, 2004. (387 strana)
2. *Usul-i fikh – Hrestomatija tekstova*, FIN, 2005. (372 strane)
3. *Savremene fikhske teme – hrestomatija radova za izborni predmet* ( 50 strana)
4. *Fetve Evropskog vijeća za fetve (prijevod)*, 2005. (255 strana)
5. *Institut šerijatskopравnih olakšica (ruhas šer'ijja)*, Takvim, 1998. (str. 141 – 173)
6. *Pitanje zekata na nedozvoljenu imovinu (mal haram)*, Takvim, 1999. (91 – 121)
7. *Teorija zloupotrebe prava u islamskom pravu*, Takvim, 2000. (187 -202)
8. *Neopozivost i neotuđivost vakufa*, Takvim, 2001. (37 – 51)
9. *Ugovor o osiguranju između zabrane i dozvole u islamskom pravu*, Takvim, 2002. (167 – 183)
10. *Zaštita radničkih plaća i nadnica u islamskom pravu*, Takvim, 2003. (105 – 113)
11. *Sejjid Qutb i njegov odnos prema islamskom pravu (fikhu)*, Zbornik radova Fakulteta islamskih nauka, broj 6. (27 – 35)
12. *Koncept općeg interesa u islamskom pravu*, Zbornik radova Fin-a, broj 7. (29 – 51)
13. *Šerijatskopравne posljedice medicinske dijagnoze o smrti mozga*, Zbornik radova FIN-a, broj 8. (87 – 97)
14. *Zekat – važna islamska obaveza i ibadet*, časopis Zehra, broj 5, oktobar/novembar 2001.
15. *Šerijatskopравni tretman samoubistva u islamskom pravu*, Glasnik Rijasetu IZ, 5-6, 2002. (407 – 414)
16. *Šerijatskopравna utemeljenost ustanove zekata*, Glasnik, 7-8, 2002. (711- 718)
17. *Zloupotreba droga u svjetlu šerijatskih propisa*, Glasnik, 1-2, 2003. (49 – 58)
18. *Konzumiranje alkohola u svjetlu šerijatskih propisa*, Glasnik, 7-8, 2003. (642-654)
19. *Odjeća i raz/odijevanje u svjetlu islamskih propisa*, Glasnik, 9-10, 2003. (861-868)
20. *Blud i prostitucija u svjetlu šerijatskih propisa*, Glasnik, 11-12, 2003. (1051-1060)
21. *Tahkim – šerijatska arbitraža*, Zbornik radova FIN-a broj 9, 2004. (131-146)
22. *Fikh muslimanskih manjina / Neke kontroverze i dileme u vezi termina fikh muslimanskih manjina*, Zbornik radova FIN-a broj 10, 2005. (145-163)
23. *Izvori islamskog prava – Islam – Objava i Predaja, Vjera, Klasično i moderno mišljenje (Hrestomatija tekstova)*, Franjevačka teologija, Sarajevo, 2006. (169-181)

#### **Prevodilački rad:**

- *Fetve Evropskog vijeća za fetve*, preveo i priredio Enes Ljevaković, Connectum, Sarajevo, 2005. (255 strana)
- S. Qutb, *U okrilju Kur'ana*, 30 tomova (koprevodilac od 4. – 30. toma, sa Omerom Nakičevićem, Jusufom Ramićem i Mesudom Hafizovićem), Fakultet islamskih nauka, Sarajevo,
- Ibrahim el-Halebi, *Multeqa'l-ebhur*, (Fikhu'l-ibadat) I, (koprevodilac sa Omerom Nakičevićem i Džemaludinom Latićem), Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2002.
- Ahmed er-Rejsuni, *Ciljevi šerijata – Eš-Šatibijeva teorija*, El-Kalem, Sarajevo, 2009.

**Recenzija i redaktura prijevoda fikhskih djela:**

- T. Usmani, *Uvod u islamske finansije*, preveli A. Alibašić i A. Kovačević, Selsebil, Živinice, 2002.
- A. Tahmaz, *Hanefijski fikh*, I - IV, preveli: A. Purdić, Z. Hasanović i M. Mehanović, Izdavač: Haris Grabus, Bemust, Sarajevo, 2003.
- I. el- Halebi, *Multeqa'l-ebhur*, (Fikhu'l-ibadat) I, preveli: Omer Nakičević, Enes Ljevaković i Džemaludin Latić, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2002.
- O. Kozlić, *Fikhska pravila*, el-Kalem, Sarajevo, 2005.

**Doprinos u podizanju novog nastavnog i istraživačkog kadra:**

- mentor pri izradi doktorske disertacije Mustafe Hasanija pod naslovom: *Tumačenje i primjena normi šerijatskog prava o mješovitim brakovima u Bosni i Hercegovini upeirodu 1930 - 1940. godine*
- Komentor na izradi doktorske disertacije O. Kozlića pod naslovom «*Pravna misao Allala el-Fasija*»
- mentor na izradi tri magistarska rada:
  - S. Čeman, *Vakufi i fondacije, sličnosti i razlike*
  - A. Purdić, *Akademije islamskog prava, nastanak, razvoj i metodologija rada*
  - A. Hasanović, *Rasprave o hutbi u kontekstu stupanja Bosne i Hercegovine u evropski kulturni i politički krug*
- predsjednik i član više komisija za odbranu magistarskih radova
- Predsjednik i član više komisija za ocjenu podobnosti kandidata i tema magistarskih i doktorskih disertacija.
- Član Komisije za izradu Halal standarda Agencije za certificiranje halal proizvoda Rijasetu Islamske zajednice

**Ažurirano: 06.11.2009.**